

Etusivu>Sinun oikeutesi>Muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus ympäristöasioissa

Muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus ympäristöasioissa

Riippumatta siitä, oletko joutunut kärsimään ympäristöä vahingoittavasta toiminnasta vai oletko vain valpas kansalainen, joka haluaa suojella ympäristöä, on hyvä tietää, mitä oikeuksia sinulla on, jos haluat viedä asian tuomioistuimen käsiteltäväksi tai tehdä kantelun jollekin toimivaltaiselle kansalliselle elimelle, erityisesti ulkomailla. Voit pyytää käytännön neuvoja näiden oikeuksien käyttämiseen myös kansallisilta viranomaisilta ja järjestöiltä. Joskus voi olla vaikea tietää, mitä pitäisi tehdä ja kenen puoleen kääntyä. Näillä tietosivuilla kerrotaan, miten kansalaisten on toimittava Euroopan unionin eri jäsenvaltioissa.

Näillä tietosivuilla käsitellään oikeussuojan saatavuutta ympäristöasioissa. Tarkoituksena on esittää selkeät säännöt siitä, miten asian voi saattaa riippumattoman tuomioistuimen tai hallintoelimen uudelleen tutkittavaksi.

Jos havaitset ympäristöä vahingoittavaa toimintaa tai jos jossakin päätöksentekoprosessissa ei noudateta menettelyllisiä takeita (ne koskevat mm. yleisön oikeutta saada tietoa ympäristöasioista, ympäristövaikutusten arviointimenettelyä tai yleisön osallistumista ympäristösuunnitelmien valmisteluun), voit hakea muutosta tuomioistuimessa tai muussa riippumattomassa lainkäyttöelimestä. Tällaisissa tapauksissa on hyödyllistä tuntea säännöt, jotka säätelevät kussakin jäsenvaltiossa kansalaisten ja kansalaisryhmien oikeuksia tällaisissa muutoksenhakumenettelyissä.

Ennen kuin voi riitauttaa hallinnollisen säädöksen, päätöksen tai viranomaisten laiminlyönnin, on tiedettävä, kenellä on asiavaltuus eli oikeus saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Jos olet jo nostanut muutoksenhakukanteen tuomioistuimessa, on myös tärkeää tietää, että menettelyssä on sovellettava kansalaisten ja kansalaisryhmien hyväksi tietyjä takeita, jotka koskevat *oikeussuojan saatavuuden edellytyksiä*. Tämä tarkoittaa erityisesti sitä, että muutoksenhakumenettelyssä on tehtävä päätös kohtuullisessa ajassa ilman aiheutonta viivästystä ja että menettelystä ei saa aiheutua sen osapuolille kohtuuttomia kustannuksia.

On myös hyvä muistaa, että ympäristöalalla toimivilla luonnonsuojelusta vastaavilla kansalaisjärjestöillä on uudelleentarkastelumenettelyissä erityisasema, sillä ne valvovat ympäristöasioita ja puolustavat ympäristöä, joka ei itse pysty suojelemaan itseään.

Kun pohditaan, mikä olisi paras tapa puuttua jo tapahtuneeseen tai uhkaavaan ympäristöhaittaan, joka vaikuttaa esimerkiksi suojelualueeseen tai kansalaisten terveyteen, on tärkeää tietää, että tietyissä tapauksissa kansalaiset voivat tehdä kantelun erilaisille erityiselimille, kuten syyttäjälle tai oikeusasiamiehelle.

Seuraavilla tietosivuilla selostetaan päävaiheittain ympäristöasioissa noudatettavat menettelyt kussakin jäsenvaltiossa ja kerrotaan, mitä oikeuksia kansalaisilla on ja miten niitä käytetään. Nämä tiedot eivät korvaa oikeudellista neuvontaa, ja ne on tarkoitettu ainoastaan yleiseksi ohjeeksi.

Tietoa kunkin jäsenvaltion oikeusjärjestelmästä saa napsauttamalla kyseisen valtion lippua.

Päivitetty viimeksi: 19/02/2019

Tätä sivustoa ylläpitää Euroopan komissio. Sivuston tiedot eivät välttämättä edusta Euroopan komission virallista kantaa. Komissio ei ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. EU:n sivustoihin sovellettavat tekijänoikeussäännöt löytyvät oikeudellisesta huomautuksesta.

Komissio päivittää parhaillaan verkkosivujaan, joiden sisältöön Yhdistyneen kuningaskunnan ero EU:sta vaikuttaa. Kaikki sivut eivät välttämättä ole vielä ajan tasalla, mutta tiedot korjataan aikanaan.